

Hva er trakassering og seksuell trakassering?

Med trakassering menes handlinger, unnlater eller ytringer som virker – eller har som formål å virke – krenkende, skremmende, fiendtlige, nedverdiggende eller ydmykende. Trakassering kan skje både direkte og indirekte og bestå av en enkeltstående hendelse eller pågå over tid. Mobbing er når en person gjentatte ganger og systematisk utsettes for negative handlinger.

Seksuell trakassering er uønsket seksuell oppmerksomhet som har til hensikt eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom. Seksuell trakassering kan være både fysisk, verbal og ikke-verbal. Seksuell trakassering er forbudt.

Forbud mot diskriminering, trakassering og seksuell trakassering

Forbudet mot diskriminering er lovfestet i [skipsarbeidsloven § 10-1](#). Bestemmelsen er knyttet til bestemte diskrimineringsgrunnlag og har samme ordlyd som [arbeidsmiljøloven § 13-1](#). [Skipsarbeidsloven § 10-1 \(2\)](#) sier at diskrimineringsforbudet i første ledd rammer trakassering og instruks om å diskriminere. Videre viser [skipsarbeidsloven § 10-1 \(4\)](#) til [likestillings- og diskrimineringsloven](#). Det følger av [likestillings- og diskrimineringsloven § 3](#) at den også gjelder på faste og flyttbare installasjoner i virksomhet på norsk kontinentalsokkel, og på norske skip, uansett hvor de befinner seg. Forbud mot trakassering og seksuell trakassering er lovfestet i [likestillings- og diskrimineringsloven § 13](#).

Retten til å varsle om kritikkverdige forhold

Du har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i rederiet eller hos arbeidsgiver. Det kan for eksempel være trakassering, seksuell trakassering eller mobbing.

Å varsle kan være krevende for deg som varsler. Men arbeidstakere som varsler, har et vern mot gjengjeldelse. Dette vil si at det er forbudt for arbeidsgiver å gi deg straff eller andre negative sanksjoner fordi du har varslet om kritikkverdige forhold. Mange arbeidsgivere har også rutiner for anonym varsling.

Du har også rett til å varsle om kritikkverdige forhold til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter.

Retten til å klage på forhold som gjelder skipstjenesten og arbeidsforholdet

Du har rett til å klage til rederiet på forhold som gjelder skipstjenesten og arbeidsforholdet ellers. Du har også rett til å klage til tilsynsmyndigheten på forhold som gjelder skipstjenesten og arbeidsforholdet ellers.

Arbeidsgivers plikter

Arbeidsgiver plikter å påse at rettigheter, plikter, påbud og forbud etter skipsarbeidsloven og likestillings- og diskrimineringsloven overholdes. Arbeidsgiver plikter blant annet å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon og full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger. Arbeidsgiver skal også søke å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold. Det kreves at virksomheten har etablerte rutiner og prosedyrer for varsling av kritikkverdige forhold.

Rederiets plikter

Rederiet skal sørge for at klager blir tilstrekkelig undersøkt, og etablere prosedyrer for rettferdig, effektiv og rask behandling av klager. Hvis arbeidsgiver er en annen enn rederiet, skal rederiet i nødvendig utstrekning konsultere arbeidsgiver og eventuelt overlate til denne å behandle og avgjøre klagen i første omgang. Da er det rederiets plikt å sørge for gode prosedyrer, å holde seg orientert hos arbeidsgiver og sin egen representant, skipsføreren, og til å gripe inn og eventuelt selv behandle klagen hvis fastlagte prosedyrer ikke følges.

Dersom arbeidsgiver er en annen enn rederiet, har rederiet plikt til å påse at bestemmelser gitt i eller i samsvar med skipsarbeidsloven blir overholdt.